

آشنایی با افکار و اندیشه‌های شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی مجموعه ۹ جلدی جاودانه تاریخ

شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی از متفکران برجسته‌ای است که دیدگاهها و اندیشه‌های ژرف او از پستوتوانه‌های فکری نظام و انقلاب محسوب می‌شود و نسل امروز ما باید آشنایی با اندیشه‌های راه‌گشای او را از ذخیره‌های ارزشمند جهت پیمودن راه رشد و کمال قرار دهند. انتشارات روزنامه جمهوری اسلامی برای تسهیل این امر باری و مساعدت به نسل امروز، اقدام به نشر مجموعه ارزشمندی تحت عنوان کلی "جاودانه تاریخ" در نه مجلد با نماه‌ی اختصاصی و مربوط به موضوع و محتوای هر یک از آنها کرده است. برای آشنایی خوانندگان گرامی، به معرفی اجمالی این آثار می‌پردازیم.

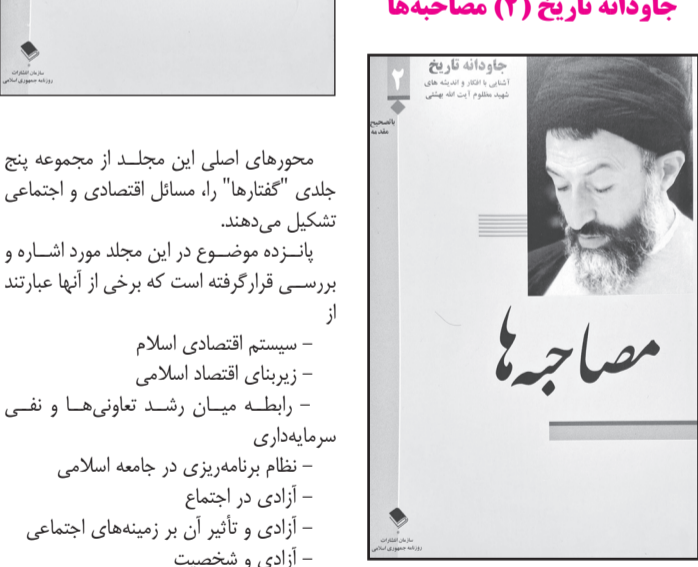
جلد سوم مجموعه جاودانه تاریخ، اولین جلد از مجموعه پنج جلدی "گفتارها" ست که شانزده گفتار از متفکر شهید آیت‌الله بهشتی(ره) را دربرگرفته است.

در اولین گفتار، شخصیت جامع حضرت امام خمینی قدس‌سره‌الشریف تحت عنوان "امام‌خمینی، پیرو راستین محمد(ص)" از زبان شهید بهشتی معرفی شده است. در دومین گفتار، موضوع بنیادین "امامت و زعامت" به بحث و بررسی گذاشته شده است. سومین گفتار تحت عنوان "فقیه و اولی‌الامر" به اصل مجوزی نظام حکومتی اسلام در عصر غیبت یعنی "ولایت فقیه" می‌پردازد. "مرجعت و رهبری" چهارمین گفتار این مجموعه است. شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی(ره) به زیبایی هرچه تمامتر به تعریف و تفاوت مرجعت و رهبری می‌پردازد و خواننده را روشن و آفتاب می‌نماید.

برخی دیگر از موضوعات این مجلد عبارتند از، ویژگی‌های انقلاب اسلامی، نقش انقلاب اسلامی در افکار خطوط انحرافی، دست‌آوردهای انقلاب اسلامی، با نیروی مردم انقلاب تداوم خود را تضمین خواهد کرد.

عنوان "شهید بهشتی، مظلوم زیست، مظلوم مرد و خار در چشم دشمنان اسلام بود" و "شهادت بهشتی در مقابل مظلومیت او ناپجز است" مطرح شده است.

دیدگاههای رهبر شهید انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای دومین موضوع این کتاب محسوب می‌شود. این دیدگاهها با عنوان و تیتز "در وجود آیت‌الله بهشتی لطفاتی بود که همه را جذب می‌کرد" جلب توجه می‌کند. دیدگاههای آیت‌الله هاشمی رفسنجانی، آیت‌الله موسوی اردبیلی، و آیت‌الله جنتی درباره شهید بهشتی موضوعات دیگر این کتاب محسوب می‌شود.

دومین مجلد از مجلدات نه‌گانه "جاودانه تاریخ"، شامل برگزیده‌ای از مصاحبه‌های شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی(ره) است. در اولین مصاحبه که تحت عنوان "بهشتی از زبان بهشتی" درج گردیده، شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی براساس درخواست مجله شاهد به معرفی اجمالی زندگی و فعالیت‌های خود می‌پردازد. عنوان دومین مصاحبه "هیچ نوع تهدیدی ما را از هدفمان بازمی‌دارد،" می‌باشد. این مصاحبه با خبرنگاران داخلی و خارجی صورت پذیرفته است. عناوین برخی دیگر از مصاحبه‌ها عبارتند از

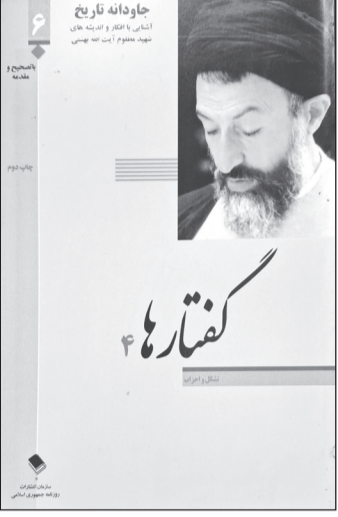
– مسئولین مؤثر انقلاب هرچه صادقانه‌تر کارکنند بیشتر در معرض توطئه‌ها قرار می‌گیرند.
– از بحث‌هایی که دور از میدان "عمل" هست گریزانیم.
– قانون اساسی برای مسائل مورد اختلاف، راه‌چل‌های روشن دارد.
– اگر کسی از رئیس‌جمهور شکایت داشت، دستگاه قضایی همان‌گونه عمل می‌کند که از یک فرد عادی.
– مملکت باید به سوی حاکمیت قانون پیش برود…

– بهشتی و امثال بهشتی، همیشه آماده شهادتند
– ما راست قامتان جاودانه تاریخ خواهیم ماند
– حکومت قدرت و خدمت

– در اسلام، فرمانده و سرباز، برادر و برابرنند
– خط امام و خط سازش
– ویژگی‌های ضروری ستولان در نظام مکتبی
– در زمینه رعایت معیارهای اسلامی، سازش مصلحت‌جویانه را حرام می‌دانیم

– به آمریکا بگوئید از ملت ایران عصبانی باش و از این عصبانیت بعبیر

جاودانه تاریخ (۶) گفتارها (جلد چهارم)

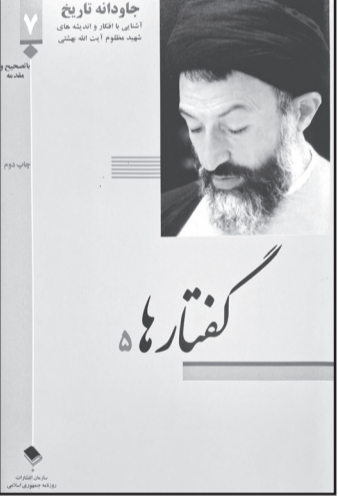

محور اصلی چهارمین جلد از مجموعه "گفتارها" تشکل و احزاب است. در این کتاب شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی(ره) به مطرح‌کردن ضرورت، آثار و نقش تشکیلات در جامعه اسلامی می‌پردازد و بر وجود تشکل‌های سالم و مبتنی بر ارزشهای الوالی الهی که در مسیر خدمت به مردم حرکت می‌کنند، تأکید می‌نماید. مهمترین موضوعات مطرح ش‌ده در این مجلد از سلسله مباحث و گفتارها عبارتند از

– حزب‌الله و حزب‌الشیطان
– روح تشکیلات اسلامی
– ارزش شکل برای دانشجو
– نقش تشکیلات در پیشبرد انقلاب اسلامی ایران

– نقش نظم و تشکل در زندگی
– تشکل، پاسدار مکتب

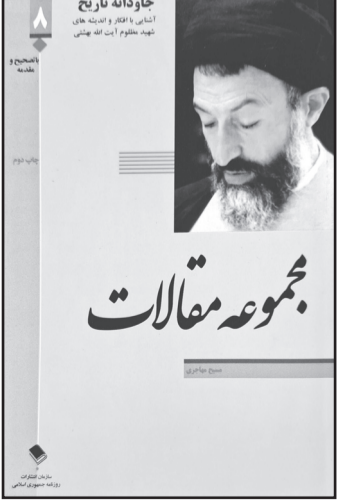
جاودانه تاریخ (۷) گفتارها (جلد پنجم)

چهارده موضوع و محور در آخرین مجلد از مجموع پنج جلدی "گفتارها"، به بحث و بررسی گذاشته شده است. این موضوعات براساس ضرورتها و منطقی با نیازهای روز جامعه مطرح و بررسی شده است. مهمترین عناوین این کتاب عبارتند از

– حق و باطل
– تعلیم و تربیت
– امربهمعروف و نهی از منکر
– جنگ و جهاد در اسلام
– شان و تکلیف روحانی و روحانیت
– نقش مردم در پیروزی انقلاب
– جمهوری اسلامی و انقلاب اداری
– رسالت دانشگاه و دانشجو
– لیبرالیسم چه می‌گوید؟
– اندیشه در خدمت عشق، و خرد در خدمت دل

جاودانه تاریخ (۸) مجموعه مقالات (جلد سوم)

هشتمین مجلد از مجموعه "جاودانه تاریخ" مقالاتی است ارزشمند درباره افکار و اندیشه‌های شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی. این مقالات توسط مدیر مسئول روزنامه جمهوری اسلامی

حجت‌الاسلام والمسلمین مسیح مهاجری به رشته تحریر درآمده است. اولین موضوع مورد بررسی در این کتاب "حیات علمی و ارزشی شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی" است. مهمترین عناوینی که در این مبحث مطرح و تبیین شده است عبارتنداز، بعد علمی شهید بهشتی، شهید بهشتی و ارزش‌ها، شهید بهشتی و سیاست تهاجمی در برابر دشمن، شهید بهشتی و عشق به خدا، شهید بهشتی و عدالت.

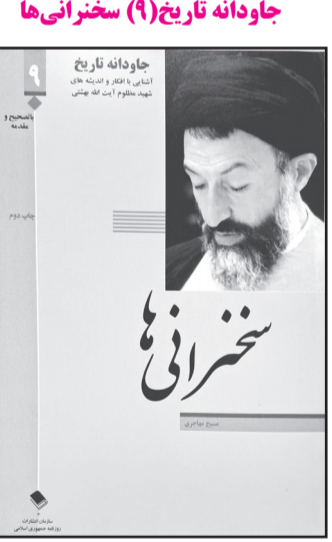
"نگاهی به حیات سیاسی اجتماعی شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی" دومین مقاله این کتاب محسوب می‌شود. مؤلف در این مقاله ابتدا به توضیح درباره دوران تحصیل و پایه علمی شهید بهشتی می‌پردازد و سپس به نقطه آغازین فعالیت‌های اجتماعی و فرهنگی این متفکر ارجمند اشاره نموده به شرح این تلاشها اهتمام می‌ورزد. "دوران مبارزه" و "خدمت انقلابی" عناوین بعدی است که به بحث و بررسی گذاشته می‌شود، و "اخلاق و سلووک اجتماعی – آخرین موضوعی است که شرح و تبیین می‌گردد.

مظلوم آیت‌الله بهشتی" نام دارد. مؤلف سعی کرده است این موضوع حساس و زیربنایی در نظام حکومتی اسلام را از نگاه ژرف متفکر شهید آبت‌الله بهشتی(ره) به نقد و بررسی بگذارد و نکات اساسی و راه‌گشا را برای خوانندگان تبیین نماید. انواع نظام‌های اجتماعی، بینش حکومت دینی در اسلام، ولایت عامه و عدالت اجتماعی، مرجعت و رهبری، و شرایط رهبری از جمله موضوعاتی است که بررسی و تحلیل شده است. چهارمین مقاله، "مدیریت و رهبری از دیدگاه شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی" است. در این مقاله نویسنده ابتدا نقش انسان در ساختن محیط و به طور متقابل، تأثیرپذیری انسان از محیطی را به عنوان یک مبحث ضروری و مقدماتی مطرح می‌نماید. در مرحله بعدی در یک تحلیل و بررسی منظم، تحقیق خود را به چهار فصل اساسی تقسیم‌بندی می‌کند.

فصل اول – مدیریت و رهبری در مباحث نظری
فصل دوم – مدیریت و رهبری در میدان عمل
فصل سوم – مباحث جانبی مدیریت
فصل چهارم – سیره عملی شهید بهشتی در مدیریت

و سپس در هر کدام از این فصول، موضوعات مهم و مورد نیاز جامعه امروز را مطرح و تبیین می‌نماید. آخرین نوشتار این کتاب "خطوط کلی اقتصاد اسلامی از دیدگاه شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی" نام دارد. این نوشتار نیز به طرح و بررسی مباحث ضروری و مورد نیاز جامعه اسلامی می‌پردازد و محورهای مهمی در رهبر اسلام فقهاتی، پویایی فقه، عدالت اجتماعی، منشا مالکیت، استثمار پنهان، ربا، نقش حکومت اسلامی در برقراری عدالت اقتصادی، نرخ‌گذاری، تعاونی، بخش خصوصی و رابطه اقتصاد و اخلاق را طرح و تشریح می‌نماید.

تأکید پیوسته و بی‌وقفه بنیانگذار نظام جمهوری اسلامی حضرت اسام خمینی رضوان‌الله‌تعالی‌علیه بر ضرورت پای‌بندی کارگزاران این نظام به ارزشها و ترویج عملی و قولی آن، نشانگر اهمیت فوق‌العاده نقشی است که ارزشها در تداوم انقلاب اسلامی و تحکیم نظام جمهوری اسلامی دارند. این تأکید، در قالب تعبیر گویا و رسالتی که رهبر انقلاب، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای از مقطع کنونی انقلاب دارند بصورت بسیار روشن جلوه کرده است، آنجا که فرموده‌اند: «انقلاب اکنون در مرحله‌ایست که می‌توان آن را دوران جهاد اکبر نامید که دورانی است بسیار سخت، بسیار خطرناک و همه‌انگیز این دوران را قاعدتا تجربه می‌کنند و شاید بشود گفت اکثر انقلابها در این دوران دچار لغزش و انحطاط می‌شوند و شاید تعجب کنید اگر عرض کنم که انقلاب عظیم تاریخی نخستین اسلام در چنین دورانی بود که بیشترین نیروی خود را از خود و هیجان اولیه انقلاب تا حدود زیادی فرو نشسته، ضمنا موفقیت‌هایی بدست آمده و چهره راحت زندگی، خود را به بسیاری نشان داده و چرب و شیرین زندگی در دهانهائی مژه کرده است. این، آن دوران خطرناک است».

آخرین مجلد از نهمین جلد از مجموعه "جاودانه تاریخ" گزیده‌ای است از مهمترین سخنرانی‌های حجت‌الاسلام والمسلمین مسیح مهاجری مدیرمسئول روزنامه جمهوری اسلامی، در وصف شخصیت شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی.

شش سخنرانی، حجم و محتوای این کتاب را تشکیل می‌دهد. این سخنرانی‌ها به شرح ابعاد مختلف شخصیت متفکر شهید آیت‌الله بهشتی می‌پردازد. ممنوعیت شهید بهشتی و مراقبت‌های خاص او در داشتن انگیزه قرابت در کارها، عمل به تکلیف قیام برای خدا، پایداری و مقاومت در برابر تهاجم فراگیر دشمنان داخل و خارج، مظلومیت بردن‌اک آن شهید والامقام در جامعه اسلامی و جهل و نادانی ناشی از تبلیغات گسترده دشمنان پیدا و پنهانی که برای هدم و نابودی نظام نوپای جمهوری اسلامی ایران شهید بهشتی را مانع بزرگ می‌دانستند و تهاجم همه‌جانبه علیه او در دستور کار قرار داده بودند، ازجمله مباحثی است که در این کتاب به بحث و بررسی گذاشته شده است.

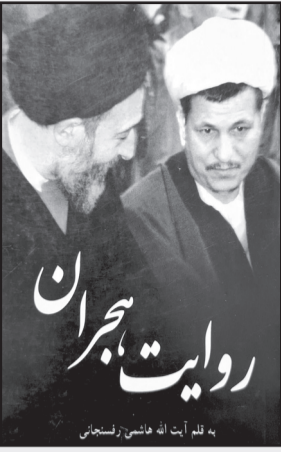
عناوین سخنرانیها عبارتند از
– شخصیت معنوی شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی
– نقش عنصر جهل در فاجعه کربلا
– مظلومیت بهشتی و عبرت‌های تاریخی
– آزادی و آزاداندیشی شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی
– شهید بهشتی مظهر آزاداندیشی، ممنوعیت و نظم
– شهید بهشتی، قامت استوار اصولگرایی

کتاب "روایت هجران" موق‌ترین شرح از فاجعه انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی در هفتم تیر ماه سال ۱۳۶۰ است. محتوای این کتاب شرح حالات روحی مرحوم آیت‌الله هاشمی رفسنجانی به قلم خود ایشان درباره فاجعه انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی در هفتم تیرماه سال ۱۳۶۰ است، فاجعه‌ای که منجر به شهادت شهید مظلوم آیت‌الله سید محمد حسینی بهشتی و هفتاد و دو تن از یاران امام خمینی و انقلاب اسلامی ایران گردید.

این کتاب که تاکنون شش بار توسط انتشارات روزنامه جمهوری اسلامی تجدید چاپ شده است، حاوی دیدگاه، توصیفات و تقدیر رهبر شهید انقلاب اسلامی حضرت آیت‌الله خامنه‌ای از کتاب «روایت هجران» و نویسنده آن مرحوم آیت‌الله هاشمی رفسنجانی می‌باشد. رهبر شهید در دیدگاه خودشان این کتاب را مبنای برای نویسندگان، مورخین، شعراء فیلمسازان و هنرمندان دانستند تا بتوانند با محور قرار دادن آن حادته هفتم تیر را به عنوان یک واقعه مهم تاریخی گزارش نمایند. کتاب «روایت هجران» همچنین حاوی تصاویری از واقعه تاریخی انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی، شخصیت‌های انقلاب و صحنه‌های ماندگار از برهه تاریخی تیرماه ۱۳۶۰ می‌باشد. همچنین متن پیام رادیویی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی در مراسم تشییع شهدای هفتم تیر و نیز متن کامل سخنرانی قبل از دستور آیت‌الله خامنه‌ای رفسنجانی در اولین جلسه رسمی مجلس شورای اسلامی پس از فاجعه هفتم تیر در این کتاب به چاپ رسیده است.

در مقدمه این کتاب می‌خوانیم: "در شب حادثه هفتم تیرماه ۱۳۶۰ خبیر انفجار بمب در دفتر مرکزی حزب را هر کس بگویند ای دریاقت نمود. لکن در این میان کسانی که از حضور شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی در جلسه وسایر شخصیت‌های مذهبی از قبل مطلع بودند شنیدن این خبر برایشان بسیار هولناک و مضطرب‌کننده بود. من جمله آیت‌الله هاشمی رفسنجانی که خود

روایت هجران

تا چند لحظه قبل از انفجار در دفتر مرکزی حزب حضور داشتند. ایشان خود چگونگی دریافت خبر را اینگونه شرح می‌دهند: «من چون با پزشکان معالج امام جمعه مصدوم (آیت‌الله خامنه‌ای) قرار داشتمم در بیمارستان و هم با حاج احمدآقا فرزند امام قرار داشتم در منزل. برای جلسه دوم نماندم و با کمی تأخیر به بیمارستان رسیدم. هم آقای با دکترها صحبت کردم. آنها گفتند حادقل چند ماهی ایشان قادر به اقامه نماز جمعه نخواهند بود گر چه اینبار اطمینان به رفع خطر پیدا کرده بودند. حدود ساعت ۹ شب به خانه رسیدم. یاد نیست که احدیفا آمده بودند یا نه. به هر حال چه بودند و چه آمدند مشغول مذاکره شدیم.

گرچه اهل خانه می‌گویند یک ربع ساعت قبل از من رسیدند(آقا موسوی خوئینی‌ها هم با ایشان بودند. درباره ریاست جمهوری بعد از عزل بنی صدر حرف می‌زدیم که تلفن زنگ زد بچه‌ها گفتند آقای صائنی از دفتر امام می‌خواهند گفتنی با من صحبت کنند. فکر کردم با حاج محمد احمد کلا دارند ولی خیلی زود فهمیدم خود را می‌خواهد. می‌خواست هم از حالم مطلع شود و

جمهوری اسلامی

هم «انفجار حزب» بگوید و یا ببرد. مثل اکثر موارد مهم دیگر قبل از همه بیت‌المال فاجعه انحطاط یافته بود وطبیعی هم همین است. مردم اگر گرفتار شوند یا خوشحال یا متحیر شوند، قبل از هر چا به مرکز انقلاب توجه می‌کنند.

آقای صائنی بزرگ با لحنی آرام و ملو از تگرانی و اضطراب گفت: می‌گویند انفجار عظیمی که جنوب تهران را لرزاندند در دفتر مرکزی حزب رخ داده و بخشی از ساختمان را ویران کرده و صدای آژیر آمبولانس‌ها و آتش‌نشان‌ها و ضجه مردم همه چیز را تحت‌الشعاع گرفته و دود و غبار از سرچشمه به آسمان می‌رود.

هر کس دیگر هم جای من بود یا این مقدار خبیر فاجعه را سه بزرگی خودش در آن لحظه تصور نمی‌کرد هر چند بدبین و وسواسی تا چه رسد به من که اصلا آدم خوشبینی هستم و

آیت‌الله هاشمی رفسنجانی سپس گزارش لحظه به لحظه دریافت اخبار را در ادامه بیان می‌دارند-تا ساعتی که خبر شهادت هرمزم و همراه دوران مبارزات و حلال مشکلات فراوان آینده انقلاب شهید مظلوم را می‌شنوند. حالات خود را با قلمی شیوا و گویا برشته تحریر در می‌آورند. فردای آن روز، تشریف خدمت امام، لحظات حضور در مجلس و برخورد با نمایندگان، مسئولین، شخصیت‌ها را شرح می‌دهند و بالاخره مراسم تشییع جنازه‌ها و سخنرانی آن روز خود را که در اطراف آیات سوره آل عمران در آنجائی که در رابطه با شهادت جمعی از بهترین یاران پیغمبر اکرم(ص) در جنگ احد صحبت می‌کند را عنوان نموده و رابطه این آیات را با این واقعه و برخورد امت مسلمان و انقلابی ما را با حادثه داتراخس هفتم تیر عنوان می‌نمایند.در پایان نیز به اولین جلسه انجمنی مجلس شورای اسلامی پس از فاجعه هفتم تیر اشاره می‌کنند.

توصیفی که از مقطع کنونی و نیاز جامعه ما به جهاد با نفس بعمل آورده اند، ما را از تبیین ضرورت پای بندی نسبت به ارزشها و ترویج شهادت آیت‌الله بهشتی و یاران همراه او در انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی در هفتم تیرماه ۱۳۶۰ می‌گذرد، ویژگی دیگری از مجموعه ویژگی‌های آیت‌الله بهشتی به صورت چشمگیری جلوه‌گری می‌کند. او مظهر «اعتدال» بود، همان که جامعه ما امروز به‌شدت نیازمند آنست و ما آن را در سخنان ماندگار این بزرگمرد دوران معاصر به صورت برتگ می‌یابیم.

افراط و تفریط، دو بیماری مهلک هستند که جامعه امروز ما از آنها رنج می‌برد. روح تعلیم اسلامی، اعتدال و مبارزه با افراط و تفریط است و بهشتی روح مجسم اعتدال موردنظر اسلام بود. این ویژگی در سخنان این متفکر بزرگ موج می‌زند.

کتاب «ارزشها در نگاه شهید بهشتی» که تاکنون پنج بار توسط روزنامه جمهوری اسلامی به چاپ سپرده شده، به دلیل محتوای پرچابده‌ای که دارد، مورد استقبال عموم قرار گرفته و نایاب شده است. چاپ پنجم این کتاب که با اضافاتی همراه است، پاسخ شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی رضوان‌الله تعالی علیه بسر ارزش‌ها را بیشتر به رخ می‌کشد.

شهید بهشتی و معرفی اسلام در تراز جهانی

صورت نگرفته. درگیری ستولان نظام جمهوری اسلامی به اختلافات و رقابت‌های سیاسی برای آنها مجالی جهت پرداختن به امور مهمی از قبیل معرفی چهرهای برجسته علمی و منووی باقی نمی‌گذارد درحالی که انجام این مهم از وظایف حتمی آنان است. از بخش مردمی هم شاید کاری بیش از برگزاری سالانه مراسم یادبود و انجام چند مصاحبه و انتشار چند مقاله برنایند. درباره این متفکر بزرگ معاصر هرچند کتاب‌هایی منتشر شده ولی هنوز آنچنان که شایسته چنین انسان کم‌ظنری است منبع جامعی وجود ندارد.

کتاب حاضر، مجموعه‌ای از یک سخنرانی دو مصاحبه از اینچنان است که در سال‌های اخیر انجام شده‌اند و دربردارنده گوشه‌هایی از ابعاد علمی، معنوی، مدیریتی و تفکر تشکیلاتی آیت‌الله بهشتی می‌باشند. در این کتاب، ابتدا اطلاعاتی درباره جامعیت علمی، شخصیت معنوی و تلاش شهید بهشتی برای ترویج اسلام در سطح جهانی ارائه می‌شود. در بخش دوم، درباره حکمرانی مورد نظر ایشان توضیحاتی داده می‌شود و در آخرین قسمت نکاتی تفصیلی و مصادقی درباره تفکر تشکیلاتی و عملکرد ایشان در این زمینه ارائه می‌گردد.

با توجه به شناخت بی‌واسطه‌ای که اینچانب از آیت‌الله بهشتی دارم، علاقمند هستم به مطالب ارائه شده در این مجموعه و فعالیت‌های شخصیت و عملکرد این بزرگمرد معاصر است و می‌دانم برای شناختن و شناساندن ابمادی از جامعیت وجودی ایشان مورد استناد قرار گیرد.

انسانی با این جامعیت یافت شود باید وجود او را از نعمت‌های الهی دانست.

یکی از خوشبختی‌های کسانی که در عصر حاضر زندگی کردند اینست که با افرادی فرهیخته و برخوردار از جامعیت و ممنوعیت که در مصادیق نعمت‌های الهی بودند هم‌عصر شدند. شهید مظلوم آیت‌الله بهشتی یکی از این نعمت‌های الهی در عصر ما بود. اینکه معاصران تا چه میزان توانستند از امتیازات وجودی شهید بهشتی برای ارتقاء مادی و منووی جامعه بهره‌مند شوند، نکته قابل تأملی است ولی تلاش بسرای معرفی ابعاد شخصیت او به نسل‌های بعدی از وظایف تمام کسانی است که دلسوز ایران و اسلام هستند.

نمی‌توان این واقعیت تلخ را کتمان کرد که برای شناساندن آیت‌الله بهشتی تلاش درخوری